

Tisková zpráva

Lucemburk 3. dubna 2018

Program EU zajišťuje potravinovou pomoc nejchudším osobám, ale jeho dopad na sociální začleňování je ještě třeba prokázat, tvrdí auditoři

Fond evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD) přispívá ke koncepcím, které členské státy uplatňují pro zmírňování chudoby, uvádí se v nové zprávě Evropského účetního dvora. Financuje se z něj však i nadále v první řadě potravinová pomoc a není vždy zacílen na ty nejextrémnější formy chudoby. Jeho funkci přemostění směrem k sociálnímu začleňování je ještě ale třeba prokázat, zdůrazňují auditoři EU.

S objemem financování EU ve výši 3,8 miliardy EUR na období 2014–2020 nemá být fond FEAD pouze programem potravinové pomoci, ale má rovněž nabízet materiální pomoc skloubenou s individualizovanými opatřeními sociálního začleňování. Auditoři posuzovali, zda fond FEAD díky své koncepci účinně pomáhal nejchudším osobám v EU vymanit se z chudoby a podporoval jejich sociální začleňování. Přezkoumávali příslušné programy v Belgii, České republice, Německu, Španělsku, Francii, Itálii, Polsku, Rumunsku a na Slovensku.

Ačkoli fond FEAD obsahuje jasný cíl týkající se sociálního začleňování, auditoři zjistili, že i nadále zůstává v první řadě programem potravinové pomoci. Na ni je věnováno více než 80 % jeho rozpočtu. Tuto funkci nicméně vysoce oceňují zainteresované subjekty, které pracují s nejchudšími osobami, a také auditoři fond považují za významný nástroj pro zajišťování potravinové a materiální pomoci.

Auditoři zároveň nastiňují možnosti, které fond FEAD členským státům nabízí pro přímou podporu sociálního začleňování. Programy zaměřené na činnost v oblasti sociálního začleňování si však zvolily jen čtyři členské státy, přičemž tyto programy představovaly pouhá 2,5 % fondu. Úspěšnost těchto opatření není navíc kvůli nedostatku kvantitativních údajů monitorována. Auditoři proto došli k závěru, že příspěvek fondu ke zmírňování chudoby dosud nebyl prokázán.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí
Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63
T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24
@EUAuditors eca.europa.eu

*„Navzdory celkové prosperitě v Evropě je téměř každý ze čtyř Evropanů stále vystaven riziku chudoby nebo sociálního vyčlenění,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu **George Pufan**. „Fond FEAD je tak vítaným nástrojem na řešení této nepřijatelné situace. Aby ale mohl být skutečně účinný a přinášet větší přidanou hodnotu, musí se jasně zaměřovat na nejpotřebnější osoby a na nejextrémnější formy chudoby.“*

Dobré zacílení podpory má zásadní důležitost, zvláště pak v situaci omezených rozpočtových prostředků. Zacílení pomáhá zvyšovat dopad podpory a usnadňuje monitorování. Ne vždy jsou ale stanoveny cíle a polovina kontrolovaných členských států podporu nezaměřuje na žádnou konkrétní zranitelnou skupinu nebo typ chudoby. Auditoři upozorňují, že toto pravděpodobně povede k rozptýlenosti financování.

Na období 2021–2027 Evropská komise navrhuje začlenit fond FEAD do nového Evropského sociálního fondu plus (ESF+). S ohledem na uvedená zjištění auditoři Evropské komisi a členským státům doporučují, aby:

- lépe zacílovaly základní potravinovou a materiální pomoc na nejpotřebnější osoby,
- u příjemců základní materiální pomoci zajistily opatření pro sociální začleňování,
- zlepšily hodnocení sociálního začleňování konečných příjemců podpory.

Poznámky pro redaktory

Snížování chudoby je klíčovým prvkem strategie Evropa 2020: stanovuje cíl snížit do roku 2020 počet osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením o nejméně 20 milionů ve srovnání s rokem 2008. V roce 2017 bylo chudobou nebo sociálním vyloučením ohroženo v EU 113 milionů osob, což představuje 22,5 % populace. V roce 2008, kdy EU stanovila tento svůj hlavní cíl, bylo tomuto riziku vystaveno 116 milionů osob. Riziko je nejvyšší u specifických skupin, jakými jsou děti a staří lidé.

Programy EU na podporu nejchudších osob existují od osmdesátých let minulého století. Prvním takovýmto programem byl Program pro rozdělování potravin mezi nejchudší osoby Společenství (MDP). V roce 2014 byl zřízen Fond evropské pomoci nejchudším osobám, na nějž Komise vyčlenila 3,8 miliardy EUR. Tato částka byla doplněna příspěvků členských států, takže celkové financování na programové období 2014–2020 činí 4,5 miliardy EUR. FEAD má za cíl zmírňovat ty formy extrémní chudoby, jejichž dopad na sociální vyloučení je největší, jako jsou například bezdomovectví, chudoba dětí a potravinová nouze.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším subjektům, které o to mají zájem, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Velká většina doporučení, která předkládáme ve svých zprávách, je uvedena do praxe. Takováto vysoká míra přijatých doporučení podtrhuje přínos naší práce pro občany EU.

Zvláštní zpráva č. 5/2019 „Fond evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD): cenná podpora, ale její příspěvek ke snižování chudoby není ještě stanoven“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.